

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 25

17. června 2012

Cena: 8 Kč

NOC KOSTELŮ 2012 PŘINESLA NÁVŠTĚVNÍKŮM SILNÉ ZÁŽITKY

Noci kostelů se každým rokem účastní více našich náboženských obcí. V roce 2010 připravilo akce 40 náboženských obcí, letos to bylo více než 70. Nabízené programy byly opravdu velice pestré. Například v Praze–Strašnicích kromě obvyklého koncertu a prezentace života náboženské obce zapálili hranici, aby připomněli výročí upálení Jeronýma Pražského, které připadalo na den před Nocí kostelů. Náboženská obec Praha–Břevnov zase věnovala celou noc promítání filmového dokumentu. Náboženská obec Praha–Žižkov otevřela dveře řadě neziskových organizací, kterým propůjčila prostory Sboru Jana Žižky z Trocnova, aby mohly návštěvníkům představit svou práci. Ve Sboru dr. Karla Farského v Horních Počernicích uspořádali přednášku o cestování ve vzdálené Číně.

Letos bylo opravdu těžké vybrat náboženské obce a představit program, který by byl nejzajímavější pro naše čtenáře. Dalí jsme proto prostor náboženské obci Prostějov, kde pořádají misijní akce pravidelně, a náboženské obci Přerov, kde se Noc kostelů konala letos poprvé.

(red)

V noci 1. června přivítaly prostějovské kostely věřící i širokou veřejnost s nabídkou pestré palety programů. Kostely ožily dětským smíchem, duchovní hudbou, dramatickými hororovými divadly, výstavami obrazů i fotografií, cinkotem skleniček s mešním vínem a radostnými tvářemi lidí.

K Noci kostelů se v Prostějově připojilo 9 sborů různých církví a přivítalo tisíce lidí. Jen do Husova sboru přišlo 965 účastníků a účastnic. Někteří jsou již pravidelnými hosty, někteří sdíleli své překvapení z toho, že vlastně ani nevěděli, kolik kostelů v Prostějově máme.

„Je to pro nás něco úplně krásného, vždycky jsme se na to moc těšili. Něco nám to dává takového zvláštního, nedá se říct co, ale je to pro nás velký zážitek, duchovní i kulturní i tak vůbec všechno,“ svěřily se Bohumila Řihošková a Marta Sedláková, rodačky z Prostějova, které se na Noc kostelů každoročně vrací.

Program byl připraven jak pro děti, tak dospělé, jak pro náhodně kolemjdoucí, tak pro lidi vyhledávající silné

duchovní zážitky. O své dojmy z Oratoria Mistr Jan Hus se podělila Jana Hafnerová: „No, bylo to krásné. Ze zpěvu pana Pachmana jsem byla úplně přimrazená. Nemohla jsem ani dýchat. Při závěrečné scéně znázorňující upálení, do které zpíval píseň Neodvolám, jsem měla jen vytřeštěný oči a nevnímala jsem ani lidi okolo sebe.“

Na závěr večera pozdravil návštěvníky také primátor města, Miroslav Pišťák, který především poděkoval pořadatelům za jejich obětavou nezištnou práci.

O půlnoci vyprosili požehnání pro město Prostějov společně duchovní Církve československé husitské, Českobratrské církve evangelické, Církve bratrské i Římskokatolické církve.

Farář Miloš Košíček po skončení akce mluví o svém hlavním pocitu: „Cítím vděk, že věc se podařila a lidé mají zájem. Je krásné, že církev má v sobě stále lidovost. Nevěřil jsem, že se takového štěstí ještě dožiju. Pán Bůh fakt žehná.“

Irena Košíčková
Dokončení na str. 3

Noc kostelů v Přerově

K OBNOVENÍ MARIÁNSKÉHO SLOUPU

Stanovisko Kulturní rady Církve československé husitské k oživení a dotvoření Staroměstského náměstí v Praze

Kulturní rada Církve československé husitské se zájmem a nadějí sleduje záměr oživení Staroměstského náměstí v Praze. Tudy kráčela vítězná i bolestná historie naší vlasti, tento prostor je jedinečnou okrasou hlavního města Prahy, tam i v přítomnosti přicházíme vyjádřit svoji radost i zklamání. Máme zvláštní vztah úcty a lásky k těmto místům, neboť v chrámu sv. Mikuláše zaznělo Prohlášení k národu, jímž naše církev vykročila do dějin.

Vítáme úsilí harmonicky dotvořit odkaz předků tak, abychom v řetězu

pokolení se tu dnes cítili dobře. Jsme přesvědčeni, že demokratické uspořádání naší společnosti nabízí záruku, aby nebyly učiněny nenapravitelné urbanistické kroky, jež by narušily historickou kontinuitu, jež místo symbolizuje, jeho jedinečnou estetickou krásu a city občanů, které se ke Staroměstskému náměstí váží. Veřejná diskuse v této záležitosti nás podněcuje, abychom vyjádřili svoje stanovisko, jež má letitou konsistenci a – jak jsme přesvědčeni – vyjadřuje i stanovisko mnohých občanů, kteří nejsou členy Církve československé husitské.

Posvěcení Mariánského sloupu v r. 1652 pražským arcibiskupem kardinálem Harrachem za přítomnosti císaře Ferdinanda III. a jeho syna Ferdinanda IV. představovalo politický akt vrcholné důležitosti. Jeho význam přesahoval oslavu odvrácení švédského vpádu do Prahy r. 1648. Honosný sloupový komplex symbolizoval věčnou platnost mocenských výsledků a kulturně-politických a náboženských důsledků třicetileté války pro Evropu a její duchovní tvář. Od té doby platila zásada Cuius regio, eius religio – či je vláda, toho je náboženství. Ta z dnešního hlediska představuje politizaci náboženského vyznání a potlačování lidských práv. Mariánský sloup byl – jak známo – stržen v listopadu 1918. Poválečnou dobu – jejíž atmosféru hoře i radosti si dnes těžko dovedeme zpřítomnit – provázelo kácení symbolů předchozích poměrů. Obdobné jednání se děje v době zvrátů dodnes. Vysvětlení historických souvislostí neznamená jejich omluvení. Z našeho hlediska je závažné, že za

tímto a podobným, třeba méně hrubým, násilím, stojí snaha popírat nebo přepisovat dějiny. Historii nelze násilím vymazat, je jen možné ji hlouběji smysluplně porozumět a vykládat. V dějinách naší kultury a náboženství jsme bohužel zaznamenali až příliš snažení moci přerušit dějiny na úkor síly myšlenek a idejí. To je také jeden z důvodů, proč se stavíme s velkými výhradami proti vztyčení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. Vidíme v tom snahu spojovat dny, kdy se rodil nový demokratický a republikánský stát, jemuž vděčíme i dnes za svoji státní existenci, s chaosem, který neododdělitelně patřil k důsledkům I. světové války a glorifikaci stavu před. Proti takovým průvodním jevům vznikající státní moc ovšem vystupovala. Zajistila občanům pořádek a církvím svobodu ve svobodném státě. Jestliže je demokratickým přáním některých občanů obnovit historické umělecké dílo, nechť tak učiní na místě jiném, jež není spojeno s politickým triumfalismem moci, která se ujala po třicetileté válce vlády v zemích koruny české. Nechť je to na místě, které umožní i náboženské rozjímání o hodnotách, jež matka Páně symbolizuje. Má-li být oživeno Staroměstské náměstí, pak to nelze činit obnovováním minulých sporných symbolů a jitráním bolestí, nýbrž urbanistickým uspořádáním, které umožňuje prožívat přítomnost, harmonicky navazující na dědictví otců a matek.

Prof. ThDr. Zdeněk Kučera
ThDr. Jiří Vaníček
za Kulturní radu ČCSH

Noc kostelů v Mladé Boleslavi

Nepokradeš

Nejen pro věřící, ale pro každého člověka z naší kulturní oblasti, by mělo být Desatero směrovkou a ukazatelem. Právě se v něm, jak žít život dobrý, tudíž v souladu s Bohem. Dnes bych se ráda zamyslela nad osmým z jeho přikázání. Musíme si uvědomit, že jedním z tehdejších cílů bylo zabraňovat „kradení lidí, tedy svobodných izraelských mužů“ a jejich zotročování. I dnes je však bohužel tento původní výklad aktuální, protože lidstvo je stále stejné a dopouští se obdobných hříchů. V některých částech světa stále ještě probíhají únosy dětí, které jsou pak nabízeny movitým zvrhlíkům nebo využity na orgány.

V běhu času pak již osmé přikázání chápeme obecněji, v současnosti se hovoří o krádeži šířejí, což je viděno v další významové vrstvě tohoto přikázání. Nejedná se zde jen o násilné oloupení, o odcizování pouze materiálních statků. Je tady zahrnuto rovněž skryté, utajené odcizování. Například lze krást myšlenky či duchovní statky. Některý jedinec zase „obere“ bližního o poctivě získanou důvěru lidí, o renomé, aby ho zlikvidoval a mohl se dostat na jeho post v zaměstnání. Snaží se proto druhého připravit cíleně a intrikářsky o profesionální čest, například před ním utajuje informace, které jsou potřebné k výkonu profese. Chce jej znevěrohodnit, zbavit úcty a sebeúcty, narušit jeho sebevědomí a sílu, potřebnou ke konání práce. O takto dehonestovaném kolegovi intrikán potom tvrdí, že je neschopný. Takovéto praktiky, které už zvanější nesmlouvavou šikanou a nemilosrdným mobbingem, se v dnešní vypjaté době někdy rozmáhají zejména u firem či institucí, kde dochází ke snižování stavu zaměstnanců.

Připomeňme v této souvislosti myšlenku teologa a religionisty Milana Balabána. Ten v knize *Kvete-li vinný kmen zdůrazňuje, že člověk je chráněn samotným Bohem, samotnou Pravdou. Porušení onoho „nepokradeš lidské srdce“ je závažným způsobem loupeže. Jako příklady starozákoník M. Balabán uvádí: okrást druhého o dobré jméno, o pověst, poškodit ho pomluvou. Snad my všichni jsme obdobné situace zažili v průběhu života, týkaly se nás samotných, našich blízkých v rodině či přátel. I jiní známí teologové v moudrosti Desatera hledají významy, které mívají do současnosti a činí je tak pro nás aktuálními. Starozákoník Jan Heller v „Hlubinných vrtech“ akcentuje novozákonní pohled. Konstatuje, že podobně jako v šestém přikázání „Nezabiješ“ platí, že nestačí život nebrat a nenitit, nýbrž je třeba k životu dopomáhat, tak i u osmého přikázání není vyčerpávající jen základní výklad „nekrást“. Proti osmému přikázání se totiž proviňuje každý, kdo odírá pomoc potřebnému a má za to, že službou „mamonu“ ovládne síly života. Nakonec podobní jedinci dojdou tak daleko, že jednájí korupčně, tunelují, snaží se zajistit si moc, luxus podvodnými praktikami, nekalými způsoby a na úkor druhých. Tady si člověk připomene, co pravil dávný římský básník Juvenalis, že zlý člověk nemůže být šťastný. Je lépe hledat soulad, být přejný, nezavídat nikomu jeho obdarování a jeho kvalitní vztahy s bližními. Vytvářet spravedlivou společnost. Přát každému pravdu, jak zdůrazňoval Mistr Jan Hus. Spolupracovat s druhými v lásce, úctě a respektu a nezpronevřovat se tudíž Božimu řádu.*

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

3. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Hospodine, slyš můj hlas, když volám. Neodvrhuj mě a neopouštěj, Bože, moje spásu.

ŽALM 27,7-9

První čtení: Ezechiel 17,22–24

Tužby:

2. Abychom růstu Božího slova nebránili, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom se Kristově vládě poddávali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Prosíme tě, Hospodine, udržuj domácnost své církve v pevné víře a lásce, abychom zvěstovali tvou pravdu a sloužili tvé spravedlnosti! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Korintským 5,6–10,14–17

Evangelium: Marek 4,26–34

Verše k obětování: Žalm 16,7–8

Verš k požehnání: Žalm 27,4

Modlitba k požehnání:

Požehnaný Bože, děkujeme ti za spásu, kterou jsi nám daroval ve svém Synu. Veď nás Duchem svatým, abychom tě chválili svými rty i celým svým životem! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 114, 163, 184, 187, 188, 289

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ UZDRAVOVÁNÍ

Slepý od narození

Pokračování z minulého čísla
Myšlenka, že děti dědí důsledky hříchu svých rodičů je vetkána do myšlení Starého zákona: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího a čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí...“ (Ex 20,5, srv. Ex 34,7; Nu 14,18). O špatném člověku žalmista říká: „Ať Hospodin pamatuje na nepravost jeho otců a hřích jeho matky ať vymazán není“ (Ž 109,14). Izajáš mluví o jejich nepravostech a „nepravosti jejich otců“ a pokračuje: „Do klína jim odplatím za nepravosti vaše a vašich otců zároveň, praví Hospodin...“ (Iz 65,6-7). Jedním ze základních tónů Starého zákona je, že hříchy otců vždycky postihnou jejich děti. Nesmí se zapomínat, že žádný člověk nežije sám sobě a nikdo neumírá sám sobě. Když člověk hřeší, uvádí do pohybu celou řadu následků, která nemá konce. Stat' J 9,1-5 poukazuje na dva velké a věčné principy:

1. Ježíš se nesnaží sledovat nebo vysvětlovat spojitost mezi hříchem a utrpením. Říká, že tento člověk byl postižen proto, aby se na něm jednou ukázalo, co Bůh může učinit. Ten Boží čin má dvojí podobu:

Pro evangelistu Jana jsou zázraky vždycky znamením slávy a moci Boží. Pisatelé ostatních evangelií měli jiný názor – považovali zázraky za projev Ježíšova soucitu a slitování. Když Ježíš uviděl velký zástup, bylo

mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře (Mk 6,34). Když přišel malomocný se zoufalou prosbou o očistění, Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist“ (Mk 1,41). Čtvrté evangelium prezentuje zázraky jinak než ostatní evangelisté. Ale nejde tady o žádný protiklad, ty dva názory si neodporují. Jsou to prostě dva pohledy, jak se dívat na stejnou věc. Vždyť přece sláva Boží spočívá v Božím slitování. Bůh nikdy nezjevuje svou slávu tak mocně, jako když zjevuje svůj soucit.

Ale událost má ještě další význam; při utrpení se ukáže, co pro nás Bůh může učinit. Postižení, smutek, bolest, zklamání, ztráta – to jsou příležitosti, kdy se člověk může setkat s Boží milostí a přízní. Když přijde neštěstí, pak se nevěřící člověk může zhroutit. Ne tak člověk, který chodí s Bohem – ten prokáže naopak sílu, vyrovnanost a ušlechtilou vytrvalost, schopnost vydržet. Právě když přijde úder a rána, pak můžeme ukázat světu, jak umí křesťan žít a umírat. Utrpení je tedy příležitostí, kdy můžeme demonstrovat Boží moc a slávu. A ještě něco: Sláva Boží může z nás vycházet tehdy, když pomůžeme těm lidem, kdo mají bolest a soužení. Frank Laubach přišel se zajímavou myšlenkou: „Když Kristus, který je Cesta, do nás vstoupí, stáváme se částí Cesty. Boží silnice prochází přímo skrze nás.“ Když pomáháme těm, kdo jsou v trápení, úzkosti, starostech a bolesti, Bůh

si nás použije jako cestu, jako silnici, po které posílá pomoc do života těchto bolavých lidí. Takto manifestujeme slávu Boží, tak ukazujeme, jaký je Bůh.

Podívejme se na verš 4. Ježíš praví, že on a jeho následovníci musí konat Boží dílo, dokud je den. Bůh dal lidem den pro práci a noc pro odpočinek. Ježíš konal pilně dílo Boží, dokud byl den, protože „noc Kříže“ se už blížila. To platí pro každého člověka. V Glasgow jsou sluneční hodiny s mottem „Pamatuj na čas, než ti ten čas skončí.“ Nikdy bychom neměli odkládat věci „na jindy“, „na příště“, protože „příště“ nebo „jindy“ už vůbec nemusí přijít. Je pak tragické zjistit, že už je pozdě učinit něco, co jsme měli učinit dříve.

A je tu ještě jedna šance, kterou člověk může propást, zmeškat. Ježíš řekl: „Pokud jsem na světě, jsem světlo světa“ (Jan 8,12). Ježíšův život a dílo nejsou ničím omezené, ale omezený je čas, kdy máme možnost přimknout se k němu. Takovou šanci má každý – přijmout Krista jako svého Spasitele, svého Mistra, svého Pána. A když se té příležitosti nechopíme, ona se už nikdy nemusí vrátit. Bůh nám řekne: „Teď je ten čas!“ Kdo stále odkládá to velké rozhodnutí, ztrácí časem schopnost je učinit. Učíme je, dokud je den, dřív než nastane noc.

Zkrácený překlad:
Jiřina Kubíková

Nad Písmem

...V NOCI I VE DNE, SEMENO VZCHÁZÍ A ROSTE... Mk 4,26-34

Království Boží je vlastně život Boží vsazený na tuto zemi. Tento život se na tuto zemi prolomil v Ježíši Kristu. V něm nám přichází vstříc Boží láska, spravedlnost a svatost. Kde se ujímá život Kristův, kde roste a sílí, tam je Boží království.

Mnohokrát se lidé v církvích ptají, zda království Boží stále roste v tomto světě. Jinými slovy řečeno: blíží se lidstvo životu Kristovu? Uskutečňují se jeho ideály? Šíří se jeho království? Tato otázka má velkou důležitost pro naši víru i naději. Mnozí lidé dnes úzkostlivě sledují úpadek víry a lásky, zbožnosti i pravého bratrství a sesterství a zmocňuje se jich malomyslnost. Trpké zkušenosti současnosti zahalují radostný výhled do budoucnosti. Jiní zase v roztrpčenosti úpadkem se stávají revolucionáři a chtějí násilně a překotně uskutečnit vysoké ideály. Abychom neupadli do těchto extrémů, ukazuje nám Kristus, jak roste království Boží v tomto světě.

Chceme-li porozumět Božimu království, musíme jít po stopách Božího zjevení, jak se projevuje v člověku jako jedinci, tak i v celé lidské společnosti. Sledujeme-li Boží působení, poznáme, že se projevuje všude, jak chce Bůh ve svém díle. Tak jako vítr vane, kam chce, cítíme ho, vnímáme jeho vanutí, ale nevíme, odkud přichází a kam jde. Stejně tak i s Boží setbou. Jako člověk zasévá símě do

země, tak i Bůh činí se svou setbou. Lidé čekali božský život na trůně – ale probudil se v betlemské salaši. Domnívali se, že vzroste utěšeně mezi farizeji a učitelé náboženství – ale Boží obdarování života se projevilo v publikánech a hříšnicích. Očekávali, že vzroste z kněžských představitelů náboženských – ale život božský vzkročil v prostých rybářích galilejských.

Símě Božího života může být zaváto všude. Nemůžeme a nesmíme mu předpisovat jeho cesty. Království Boží roste samo sebou, jako símě vseté do země. Roste svou vlastní zákonitostí. Království Boží roste v tomto světě, nikoliv v odloučenosti od světa. Roste bez přičinění člověka a mnohdy bez jeho vědomí. Domníváme se ve své samolibosti, že dovedeme vytvořit Boží království s jeho životem sami, jako snad dovedeme postavit dům. Jaký je to však klam přílišného sebevědomí. Církev také chtěla udělat království Boží dle Augustinova hesla a co z toho nakonec vytvořila – středověké papežství se všemi jeho stíny. Království Boží nelze zorganizovat po způsobu světském. Zde bychom si měli uvědomit a osvojit pravou pokoru a oddanost i víru v Boží moc. To je také někdy příčinou našeho bédování nad životem církve a její slabostí. Nechtěli bychom také mít vše hned podle svých představ? Vždyť králov-

ství Boží jako setba roste i v noci, když všecko spí. A také se i vyvíjí. Cožpak můžeme po setbě chtít hned žně? Símě dá nejprve stéblo, pak teprve klas a ten musí dozrát, než může přijít žně se srpem.

Nechtějme mít království Boží tak, jak o tom je řečeno slovy Písma. Budou vám říkat: Království Boží je tu, nebo tam. Cožpak nevíte, praví Pán, že království Boží je ve vás? A tak jako dozrává lidský život od dětského věku přes dospělost k zralému věku moudrosti, tak je to i s naplněním Božího království. Uzraje v pravý čas a naplní se podle vůle Boží.

J. N.

Rozptyl, mocný Bože, naše obavy z malosti a nedovol nám skončit v poraženectví, beznaději a strachu z příštích dnů. Posiluj v nás jistotu, že to, co je v skutku tvé a tobě věrné, zůstává pod tvou ochranou, a proto nezahyne. Kéž pamatujeme, že tvému Synu patří konečné vítězství nad silami zla. Požehnej upřímnému hlásání evangelia, ať se šíří po celé zemi tvá sláva i vláda.

NOC KOSTELŮ 2012 PŘINESLA...

Dokončení ze str. 1
Noc kostelů se konala ve Sboru Jana Blahoslava na Havlíčkově ulici v Přerově poprvé a za nepředvídané návštěvnosti okolo 180 lidí. Program zahájila v 18.00 hodin sestra farářka Mgr. Alena Mynaříková krátkou informací o Církvi československé husitské i o zdejší náboženské obci. Poté uvítala přerovský Pěvecký sbor gymnázia Jakuba Škody vedený sbormistryní Kateřinou Skácelovou, který svým vynikajícím vystoupením obohatil program letošní Noci kostelů. V krátké přestávce se návštěvníci mohli seznámit s historií Církve čes-

koslovenské husitské a náboženské obce v Přerově. Také si mohli prohlédnout prostory našeho sboru a výstavku loutek.

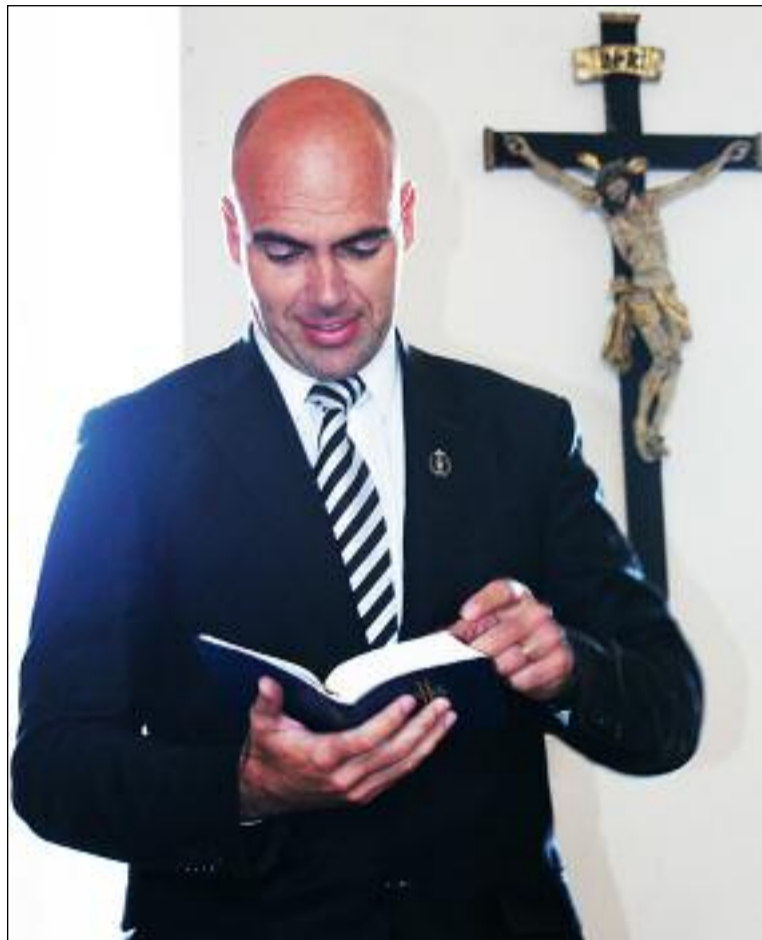
Poté proběhlo vystoupení písničkáře a kytaristy Libora Paličky ze Studénky, doplněné svědectvím o jeho životě. Po 21. hodině večer vystoupila sestra farářka Alena Mynaříková spolu se sestrou kazatelkou Petrou Hruškovou s pásmem "M. Jan Hus - Slovo o Pravdě", doplněným audiovizuální projekcí.

Po tomto pásmu probíhala veřejná četba z knihy Příběhy pro potěchu duše od Bruna Ferrera proložená re-

produkovanou hudbou křesťanské písničkářky a kytaristky Evy Henychové, která měla koncem května koncert v našem sboru. Letošní program byl zakončen duchovním slovem a modlitbou Otče náš.

Poděkování patří sestře faráře Aleně Mynaříkové i sestře kazatelce Petře Hruškové a její rodině i sestře předsedkyni rady starších Mileně Čtvrtíkové a jejímu manželovi i ostatním sestřím a bratrům z přerovské náboženské obce za pomoc při přípravě a organizaci Noci kostelů i za poskytnuté občerstvení.

Bratr J. F.

Bratr doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., pražský biskup otevírá úvodním duchovním slovem konferenci s názvem Mistr Jan Hus v historii města Žebráku (1412), uspořádanou na hradě Točnick v sobotu 26. května. Odbornou garancí nad akcí laskavě převzal prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek, děkan Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Kromě bratra děkana o daném tématu zevrubně referoval doc. PhDr. Vilém Herold, CSc. S pořadem Koncert pro Mistra Jana v doprovodném programu vystoupili Alfred Strejček (umělecký přednes, flétny) a Štěpán Rak (kytara), dále účinkoval Pěvecký sbor při ZUŠ v Žebráku se svými sólisty pod vedením Aleny Spilkové. Za finančního příspěví Středočeského kraje své síly spojili pořadatelé: pražská diecéze, náboženská obec v Žebráku, Spolek absolventů a přátel Husitské teologické fakulty UK v Praze, Město Žebrák, Hrady Žebrák a Točnick.

(ra)

NAŠE RECENZE

LITURGIE JAKO OSLOVA BOHA, SJEDNOCENÍ CÍRKVE, POSELSTVÍ SPÁSY SVĚTU KOLEKTIVNÍ MONOGRAFIE

Předkládaný Sborník pedagogů Církve československé husitské působících na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy a na Husově institutu teologických studií a dvou farářů církve je dobrým vstupem pro nové studium a bádání v oblasti praktické teologie CČSH, konkrétně v oboru liturgie. V příspěvcích některých autorů (Kučera, Tonzarová) je znatelný určitý přesah do dalších teologických oborů (systematická, resp. biblická teologie).

Jak je uvedeno v předmluvě této kolektivní monografie, vznikl Sborník jako sumář příspěvků přednesených na teologické konferenci určené primárně pro duchovní a kazatele CČSH, kteří působí ve službě po dobu nepřesahující 5 let od jejich ustanovení. Autoři jednotlivých statí se však tímto faktem nenechali omezit a předložili odborné i laické veřejnosti poměrně ucelený vhled do liturgiky CČSH. Často nechali autoři účastníky nahlédnout i do vlastní teologické práce a ukázali na příkladech směr bádání v jejich oborech.

Z předložené práce je zřejmé, že autoři jednotlivých studií přistupovali ke zpracování zadaného tématu rozdílným způsobem, používali jiné metody práce a měli i jiné ambice (srv. Kolář: Na cestě k teologickému propriu /vědecká studie/ x Kovalčík: Hudební liturgická a písňová tvorba v prvních desetiletích CČSH /historický přehled/). Nicméně určitá pluralita mezi vědeckým, populárně vědeckým či jen populárním zpracováním daného tématu nemusí být zásadně na škodu vydávaného Sborníku, ba spíše naopak. Změna formy zpracování může být jistým osvěžením pro čtenáře. O to více, když se v zásadě nejednalo o konferenci vědeckou, ale spíše konferenci dalšího vzdělávání duchovních a kazatelů.

Jednotlivé příspěvky vykazují jistou diferenciaci v metodě, v používání poznámkového aparátu i seznamu použité literatury, který postrádám zcela, avšak také v délce a formě (srv. příspěvek dr. Koláře – 23 stran textu a Mgr. Bujna – 3 strany textu).

Ideový garant konference, přednosta naukového odboru, učitel HTF UK a HITS, prof. ThDr. Zdeněk Kučera zahrnoval Sborník vstupní a závěreč-

nou kapitolou. V úvodu nastínil rozsah sledovaného tématu, a to jak v dějinném, tak v současném kontextu. V závěrečné části pak předložil k úvahám a dalšímu bádání živá témata, kterých se církve v minulosti dotýkala, i témata, která jsou v jejím životě aktuální dosud (viz body 8. 1. – 8. 4.).

Patriarcha církve a učitel HITS dr. Tomáš Butta předložil ve své části odborně vyzrálý, ale i čtivý rozbor Liturgie CČSH a liturgické služby, ve kterém nastínil i budoucí směr prakticko-teologické práce CČSH (viz bod 2.6.: a) navázání na bohatou liturgickou tradici CČSH, b) rozvíjení hudební stránky liturgie, c) možné zvážení vydání „husitského“ misálu či jen jednotlivých praktických příruček; i 2.8.: jazyk liturgie musí být spjat s dobou a liturgické vyjadřování spjato i s jazykem naší přítomnosti, a dále i 2.9.: úvaha nad využíváním liturgických barev či úvaha nad změnou barvy bohoslužebného roucha).

Příspěvek faráře dr. Pavla Koláře působícího na HTF UK a HITS vykazuje značnou míru vědeckého zaujetí a důkladné práce s textem, analýzou textu a komparací. S ohledem na zadání práce a ostatní autory se zdá pro tento typ vydávaného sborníku možná až nadbytečné důkladné popsání „pavlovské“ teologie na více než 15 stranách, bez častějšího propojení s tématem. Autor tím nicméně nechává nahlédnout do své teologické dílny, což je pro posluchače i čtenáře bezesporu poutavé, poučné a přináší i zajímavé postřehy.

Farář dr. Zdeněk Kovalčík předkládá na 7 stranách přehledný sumář hudební, liturgické a písňové tvorby v prvních letech života CČSH, ze kterého lze vyzorovat jeho velké zaujetí pro téma i odbornost a jistotu výkladu. Postrádám zde však poznámkový aparát, který je částečně sanován uvedením použité literatury a pramenů. Zpracováním biblických východisek Liturgie CČSH se svým precizním

způsobem a vědeckou erudiicí zhodnotil brněnský biskup ThDr. Petr Šandera. Příspěvek vykazuje stručnost a přesnost ve vyjadřování a splňuje kriteria zadané formy i obsahu.

Nedávny absolvent HTF UK a spoluautor posledních vydání Kazatelského cyklu CČSH postaveného na ekumenickém lekcionáři, kněz CČSH Mgr. Lukáš Bujna se ve stručném příspěvku zabývá otázkou smyslu, stavby a zvěsti Ekumenického lekcionáře. Popisuje jeho zrod i využívání v CČSH i v jiných církvích. Dalšímu bádání v praktické teologii CČSH by jistě prospělo např. dotazníkové zhodnocení používání tohoto lekcionáře a jeho srovnání s používáním vlastních kazatelských cyklů vytvořených duchovními CČSH v minulosti, a dopad takového používání na duchovní vývoj členů CČSH. Mgr. Bujna doplňuje svou stať o seznam použité literatury. Podobně jako u dr. Kovalčíka, postrádám však i zde poznámkový aparát. Závěrečná část předložená duchovní CČSH a učitelkou HTF UK a HITS dr. Hanou Tonzarovou vykazuje též značnou míru zaujetí pro zpracovávané téma. Je na ní patrná Sázarova teologická škola a představena rizika tzv. eis-egeze, tedy jistého druhu vlastní kazatelovy manipulace biblickým textem. Naznačené nové exegetické směry aplikované v exegetické škole CČSH ukazují na pokrokovost teologického bádání v CČSH i budoucí směřování v oboru homiletika. Pouťavě předložená stať může být dobrým vodítkem i pro současné faráře, kteří se jistě rádi seznámí s novými metodami práce a zpracování biblického textu.

Předkládaná práce je výborným počinem pro nové prakticko-teologické bádání v CČSH i praktickou pomůckou pro aktuální službu duchovních a kazatelů. Věřme, že si najde své čtenáře z řad duchovních i laiků.

David Tonzar

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa v Husinci
můžete přispět i vy
na účet:**

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

Zdeněk Kovalčík šedesátníkem

Ještě začátkem loňského roku jsme jej znali jen z doslechu a z církevního tisku. Od června 2011 je však bratr dr. Zdeněk Kovalčík, hudební odborník církve, člen liturgického sněmovního výboru a dlouholetý organizátor varhanických kurzů farářem ve Zlíně, a tak můžeme připojit také svá osobní svědectví.

Děkujeme bratru faráři za neúnavnou snahu o oživení bohoslužebného života, o obnovení některých svátečních bohoslužeb a májových pobožností, o rozvinutí pastoračních aktivit ve zlínských domovech důchodců, o obnovení bohoslužebného střediska ve Fryštáku.

Děkujeme za organizaci koncertů a přednášek, za výraznou aktivitu v ekumenické spolupráci ve městě.

A protože bratr farář si 17. června připomíná významné životní jubileum – 60. narozeniny – děkujeme především Bohu za četná obdarování, jimiž jej pro službu v církvi vybavil, a vyprošujeme mu hojnost Božího požehnání a zdraví pro další práci na vinici Páně.

Na mnohá léta, milý bratře faráři.

Věřící náboženské obce Zlín

ZPRÁVY

Vzpomínka

Od odchodu sestry farářky Mgr. Mileny Beranové, která sloužila dlouhá léta jako farářka v Lounech a v dalších obcích lounského vikariátu, uplyne 23. června 9 let. Všichni, kdo jste ji znali, vzpomeňte spolu s námi.

Rada starších Louny

Shromáždění v Praze

Shromáždění k výročí popravy 27 představitelů stavovského odboje se tradičně koná 21. června od 18 h v Praze v chrámu sv. Mikuláše a u pamětní desky se jmény popravených na Staroměstském náměstí.

(rk)

Pozvání do Chlumce

Náboženská obec zve na slavnostní bohoslužbu při příležitosti oslav 777 let od první písemné zmínky o Chlumci nad Cidlinou, která se bude konat dne 24. června od 9 h v Husově sboru, Klicperovo nám. 75, za účasti patriarchy ThDr. Tomáše Butty, Th.D. a královéhradeckého biskupa Štěpána Kláska. Po slavnostní bohoslužbě bude v kapli M. J. Husa od 10.30 h beseda s patriarchou Tomášem Buttou o historii a současnosti církve. Všichni jsou srdečně zváni!

(rk)

Divadlo MANA

Zveme do divadla MANA na tato představení:

* 24. června - Punt'a a starý vlk -

pohádka pro děti. Absolventské představení dětského dramatického kurzu Eriky Deutsch TALENT. Vstupné dobrovolné - velký sál - 17 h

* 22. června - Komponovaný večer o pražské architektuře se Zdeňkem Lukešem - předním znalcem pražské architektury, který bude vyprávět o významných pražských stavbách. Součástí pořadu bude projekce a duchovní úvaha. Vstup volný po předchozí rezervaci - velký sál - 19 h

Rezervace:

tel.: 774941946, 731100059

mail: rezervace@divadlomana.cz.

O nemocničních kaplanech

Ve čtvrtek 21. června se v rezidenci primátora hlavního města Prahy (Mariánské nám. Praha 1) uskuteční Konference o nemocničním kaplanství, kterou pořádá Asociace nemocničních kaplanů. Nad akcí převzali záštitu ministr zdravotnictví Leoš Heger a primátor hl. města Prahy Bohuslav Svoboda.

Cílem konference je představit odborné veřejnosti pojetí, úkoly a podoby nemocničního duchovenské péče, seznámit se s různými modely začlenění duchovenské péče do systému zdravotnictví a pojmenovat otázky současného stavu a možnosti budoucího rozvoje.

Registrace na adrese:

konference.nemocnicnikaplan.cz

ZEKUMENY

TÉMĚŘ POLOVINA AMERIČANŮ NEVĚŘÍ V EVOLUCI

Téměř polovina Američanů nevěří v evoluci a je přesvědčena, že Bůh stvořil lidi v jejich současné podobě někdy během posledních 10000 let. Ukázal to nejnovější průzkum Gallupova ústavu. Podle dlouhodobé analýzy se ukazuje, že počet Američanů přesvědčených o tom, že evoluce neexistuje, zůstává po 30 let stejný. O tom, že lidé stvořil Bůh v jejich současné podobě, je podle průzkumu přesvědčeno 46 procent Američanů. Třetina dotázaných si myslí, že se lidé vyvinuli z primátů, ale že tato evoluce byla Bohem řízená. V přirozenou evoluci bez Božího zásahu věří 15 procent Američanů.

Za posledních 30 let se podle Gallupova ústavu změnil názor Američanů na evoluci jen minimálně. Ve stvoření lidí v jejich současné podobě věří stále stejně lidí. Podíl obyvatel Spojených států přesvědčených o evoluci bez Božího zásahu se zvýšil o šest procentních bodů, o stejný podíl se snížil počet Američanů přesvědčených o řízené evoluci. Průzkum také ukázal na rozdíly v názorech podle politické příslušnosti. O stvoření lidí v jejich současné podobě je přesvědčeno 58 procent republikánských voličů, 41 procent voličů Demokratické strany a 39 procent Američanů, kteří se označují za stranicky nevyhraněné.

Zároveň se ukazuje, že podíl Američanů přesvědčených o stvoření lidí v současné podobě se snižuje s vyšší úrovní vzdělání. Jediná skupina, v níž zastánci neřízené evoluce převažují nad stoupenci stvoření lidstva, jsou Američané s doktorským titulem z univerzity. Mezi nimi nicméně tvoří největší skupinu lidé, kteří věří, že evoluce lidí byla řízena Bohem.

podle ČTK

Z DIAKONIE A MISIE

AUTO PRO NAZARET

Středisko Nazaret v rámci registrovaných služeb Sociálně terapeutické dílny a Centra denních služeb zajišťuje pro své klienty i přepravu. Při častém používání našich vozidel jsme byli nuceni řešit nákup nového automobilu. Oslovili jsme především Nadaci Divoké husy a dostali příslib spolupráce. Dále nás významnou částkou podpořila Lutherská evangelická církev z Německa. Uspořádali jsme úspěšný novoroční koncert, jehož výtěžek Nadace DH zdvojnásobila. Přispěly také Lesy ČR, UMÚN a Bentex-Plast s.r.o. a fa Roděj. K tomu se přidalo mnoho dalších individuálních dárců, takže celková výše sbírky nám umožnila zakoupit velký automobil Fiat Ducato s již instalovanou plošinou. Nechali jsme namontovat přídavné zařízení pro úchyt vozičků, a tak konečně již má Nazaret automobil, který umožní přepravu vozičkářů bez toho, aby se museli přemísťovat z vozičků na sedačky automobilu a zpět. To je velký pokrok hlavně z důvodu, že naprostou většinu týmu Nazaretu tvoří ženy. Svou kapacitou nám nový automobil umožní svázat více klientů najednou a spořit tak náklady na provoz. Děkujeme všem ochotným dárcům a jsme rádi, že nový automobil nám umožní zvýšit kvalitu i kapacitu naší diakonické činnosti.

PODĚKOVÁNÍ

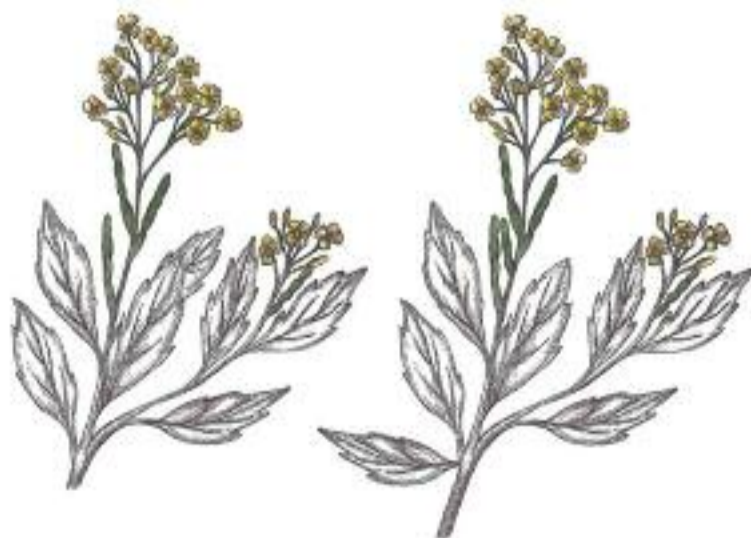
Rád děkuji všem náboženským obcím, které podpořily naši veřejnou sbírku Nazaretu svým příspěvkem. Oslovili jsme větší část našich náboženských obcí a do obálky vždy přiložili jeden výtisk našeho kalendáře na rok 2012. (Karel Toman Měsíce). Moc jsme ve velkém úspěchu této akce nedoufali. O to větší a příjemnější bylo překvapení, když začaly přicházet peníze na účet naší veřejné sbírky. Nakonec se výsledná částka ustálila na přibližně čtyřiceti šesti tisících korunách. Jsem moc vděčný za to, že je možné se v těžší situaci obrátit na vlastní církevní společenství a najít zde podporu.

Karel Filip

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Království Boží je jako hořčice

Najděte pět rozdílů mezi dvěma rostlinami.

(Řešení z minulého čísla: Kdo činí vůli Boží, je má rodina.)

Jana Krajčříková

Koncert u sv. Mikuláše

- * 18. 6. - 14 hodin
Benefiční koncert
Kristianstad Symphonic Band
(Švédsko)
- * 18. 6. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,
A. Bárta - varhany
- * 19. 6. - 11 hodin
Benefiční koncert
Grace Church Choir (USA)
- * 20. 6. - 17 hodin
Vierne, Händel, Mozart, Schubert
H. Jonášová - soprán,
B. Rabas - varhany
- * 22. 6. - 11 hodin
Benefiční koncert,
Alumni Choir (USA)
- * 22. 6. - 17 hodin
Bach, Telemann, Händel
M. Šestáková - varhany,
V. Kozderka - trubka
- * 22. 6. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart
Consortium Pragense Orchestra,
Y. Škvárová - mezzosoprán,
M. Laštovka - trubka
- * 23. 6. - 17 hodin
Bach, Händel, Mozart
Z. Němečková - varhany,
P. Příbyl - viola
- * 23. 6. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart
Consortium Pragense Orchestra,
Y. Škvárová - mezzosoprán,
M. Laštovka - trubka
- * 24. 6. - 17 hodin
Bach, Händel, Rossini, Dvořák
K. Valoušková - soprán,
O. Musilová - mezzosoprán,
Z. Němečková - varhany
- * 24. 6. - 20 hodin
Dvořák, Vivaldi, Ravel,
Charpentier
New Prague Radio Symphony
Collegium,
M. Zvolánek - trubka

AMERICKÉ JEPTIŠKY SE BOUŘÍ PROTI Vatikánu

Sdružení amerických římskokatolických jeptišek se postavilo Vatikánu, který je kritizoval kvůli tomu, že údajně příliš podlehl feministickým názorům. Kvůli tomu, že řádové sestry "sešly z cesty", chtělo vedení církve do Spojených států vyslat trio biskupů, aby na jejich organizaci dohlíželi. Jeptišky ale na kritiku reagovaly nezvykle ostrým prohlášením a opatření označily za "nepodložená" a "nepřiměřená". Organizace amerických jeptišek (The Leadership Conference of Women Religious) o sobě tvrdí, že sdružuje zástupce 80 procent řádových sester ve Spojených státech. Napětí mezi sdružením a církevními představiteli narůstá už celá desetiletí, a to především kvůli tomu, že se jeptišky čím dál častěji veřejně odklání od církevních doktrín. V debatách se třeba věnují tak ožehavým tématům, jako jsou problémy věřících s menšinovou sexuální orientací, svěcení ženských kněží či antikoncepce.

Spory vyvrcholily letos na jaře, kdy Vatikán rozhodl, že na organizaci řádových sester musí dohlížet trojice biskupů, která by dokonce měla právo přímo ovlivňovat její chod. Jeptišky se proti tomuto kroku vzbouřily a po několikadenním sjezdu 1. června vydaly prohlášení, podle kterého je takové opatření "výsledkem chybného a neprůhledného rozhodnutí". Tvrdí, že Vatikán "v církevním společenství vyvolal skandál a bolest, která jen zapříčinila další vyhrocení situace". Americké sdružení získalo velkou veřejnou podporu, to ale není pro církevní hodnostáře rozhodující. O dalším osudu organizace budou rozhodovat příslušní biskupové ve Vatikánu, kteří se sejdou s jejím vedením.

www.christnet.cz

NĚMECKÝ PREZIDENT GAUCK VYVOLAL NOVOU DEBATU O ISLÁMU

Německý prezident Joachim Gauck se distancoval od svého předchůdce Christiana Wulffa, který před rokem a půl označil islám za součást Německa, a vyvolal tak novou debatu o muslimech ve Spolkové republice. Jejich zástupci vyjádření Gaucka okamžitě kritizovali a přidal se k nim i předseda opozičních Zelených Cem Özdemir. Zastání naopak prezident našel ve vládním táboře.

Gauck v rozhovoru pro týdeník Die Zeit prohlásil, že vztah Německa a islámu by formuloval jinak. "Jednoduše bych řekl, že muslimové, kteří tady žijí, patří k Německu," uvedl Gauck na adresu Wulffova výroku, který u západních sousedů Česka tehdy rozpoutal vášnivou diskusi a dostalo se mu převážně odmítavých reakcí. Gauck v interview také vyjádřil pochopení pro ty, kteří se ptají: "Tam, kde islám poznamenal Evropu, zažil osvícenství nebo dokonce reformaci?" "Evropský západ stojí zcela jasně na muslimsko-východních nohou. Kdo to popírá, zahrává si s falšováním dějin," reagoval na prezidentova slova předseda Ústřední rady muslimů v Německu Aiman Mazyek. Šéf turecké obce v Německu Kenan Kolat zase doporučil hlavě státu, aby se podívala do učebnic dějepisu. "Islám patří k historii Evropy a Německa," zdůraznil.

Özdemir se v listu Ruhr Nachrichten ohradil proti oddělování islámu a německých muslimů. "Pokud se prezident vyjádřil, že muslimové, kteří tu žijí, patří k Německu, tak k němu samozřejmě patří i islám," konstatoval předák Zelených, který má turecké kořeny. Na obranu Gaucka vystoupil Hans-Peter Uhl, poslanec vládních bavorských křesťanských socialistů (CSU), kteří v minulosti nejostřejší kritizovali Wulffovo spojení Německa s islámem. "Považují to, co pan Gauck řekl, za velmi moudré. K Německu nepatří islám, ale muslimové, kteří tu trvale žijí," řekl Uhl v Passauer Neue Presse. Podle něj jde o lidi. "Islám zůstává cizím náboženstvím, přesto jsou tu muslimové vítáni," dodal. V dvaosmdesátimilionovém Německu žijí tři až čtyři miliony vyznavačů islámu.

podle ČTK

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@cesh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9